

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/197/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322204617
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322204617.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. P., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: H. R., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom C. XXX/X, Č., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová a J. F., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Sered', t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, a o maloleté dieťa: H. R., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: H. R., rod. P.Á., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom C. XXX/X, Č., t.č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra-Chrenová a otec neuvedený, za účasti Š. R., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom C. XXX/X, Č. a prokurátorky Okresnej prokuratúry Levice, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa náhradná osobná starostlivosť u maloletej mal. Z. P., nar. XX.XX.XXXX a u mal. H. R., nar. XX.XX.XXXX nariadená rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 07.06.2021 č.k. 6P/28/2021-102.

II. U mal. Z., nar. XX.XX.XXXX a u mal. H., nar. XX.XX.XXXX sa nariaďuje ústavná starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody č. 13.

III. Matka je povinná prispievať na výživu každému z mal. detí a otec je povinný prispievať na výživu mal. Z. sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, ktoré výživné sú povinní platiť vždy do 25-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Štúrovo, Námestie slobody č. 13., počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 23.01.2023 č.k. 10P/197/2022-21 súd na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti u maloletých detí. Následne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Rozhodnutím zo dňa 03.02.2023 č.k. 10P/197/2022-32 súd neodkladným opatrením zveril maloleté deti dočasne do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Štúrovo (ďalej len „CDR“).

3. Matka súhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti (ďalej len „NOS“) a nariadením ústavnej starostlivosti. Uviedla, že maloleté deti boli zverené do NOS jej manželovi, nakoľko nastúpila do výkonu trestu. Až následne sa dozvedela, že jej manžel sa k deťom nespráva dobre. Je s deťmi v pravidelnom kontakte písomnom, telefonickom, ako i osobnom, keďže ju chodia do výkonu trestu navštevovať. Nemá

nikoho blízkeho, kto by sa o deti mohol postarať. Až po prepustení z výkonu trestu sa ujme osobnej starostlivosti o deti.

4. Súd rozhodol v neprítomnosti otca maloletej Z., ktorý bol riadne a včas predvolaný. V súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nepožiadala o zabezpečenie jeho prítomnosti na pojednávaní. Tiež rozhodol v neprítomnosti Š. R., ktorý doručenie predvolania mal vykázané, neúčast' neospravedlnil.

5. Kolízny opatrovník navrhol zrušiť NOS, keďže táto neplnila účel. Keďže neeviduje žiadnu osobu, ktorá by sa ujala starostlivosti o maloleté deti, má za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v ich záujme. Zo strany matky, ako i zo strany otca maloletej Z. navrhol určiť minimálne výživné od právoplatnosti rozsudku. Poukázal na to, že deti k matke prechovávajú pozitívny vzťah, pričom maloletá Z. má dobrý vzťah i k svojmu otcovi.

6. Okresná prokurátorka, s poukazom na vykonané dokazovanie a záujem maloletých detí, navrhla zrušiť NOS, keďže osoba, ktorej deti boli zverené, je stíhaná za trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa dopustila voči maloletým deťom. Zároveň u detí navrhla nariadiť ústavnú starostlivosť, keďže matka, ako i otec maloletej Z., sú vo výkone trestu a teda osobnú starostlivosť o deti nemôžu zabezpečovať. Zo strany rodičov navrhol určiť minimálne výživné.

7. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 07.06.2021 č.k. 6P/28/2021-102 boli maloleté deti zverené do NOS manžela matky, Š. R. z dôvodu, že matka maloletých detí nastúpila na výkon trestu odňatia slobody. Rodičia maloletých detí boli zaviazaní prispievať každému z detí sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Matka detí s manželom majú spoločné dieťa H. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá zostala v starostlivosti svojho otca.

7.1. Uznesením zo dňa 29.06.2022 č.k. 17P/170/2021-132 súd maloletým deťom (ako aj ich sestre H. H.) nariadil výchovné opatrenia - pobyt v CDR Štúrovo na 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, za účelom zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Dôvodom pre odňatie detí z rodinného prostredia bola skutočnosť, že manžel matky sa voči maloletým deťom správal arogantne, necitlivo. Nebol schopný vytvoriť maloletým deťom bezpečné a milujúce prostredie, zabezpečiť im riadnu starostlivosť. Stýkal sa so zavadovými osobami, ktorým umožňoval zdržiavať sa v jeho domácnosti. Maloletý Z. neprimerane zaťažoval starostlivosťou o súrodencov, nedbal na jej prípravu do školy.

7.2. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Levice zo dňa 24.05.2022 ČVS:ORP-707/1-VYS-LV-2021 bolo Š. R. vznesené obvinenie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby, ktorého sa mal dopustiť voči maloletej Z., H., ako aj maloletej H. H.. Trestné konanie nie je ukončené. Na tunajšom súde bola dňa 16.03.2023 na neho podaná obžaloba (sp. zn. 3T/30/2023) pre spáchanie prečinu krádeže.

7.3. Z hodnotenia CDR Štúrovo vyplýva, že zdravotný stav maloletých detí je dobrý. Maloletý H. navštevuje alergiológickú ambulanciu, logopéda. Na september 2023 má plánovanú urológickú operáciu. Obe deti nosia okuliare. Deti sú plne adaptované na chod v profesionálnej náhradnej rodine. Ich sociálny vývin nezodpovedá vývinu dieťaťa v rovnakom veku. Maloletá Z. je žiačkou 2. ročníka základnej školy, má vynikajúci prospech. S deťmi nemá konflikty, je tichšia. Maloletý H. navštevuje materskú školu, je tichý. Súrodenecké väzby sú veľmi pevné. Deti sú v pravidelnom kontakte so svojou matkou (telefonikom, písomnom i osobnom). Maloletá Z. je tiež v kontakte so svojim otcom (návštevy v ÚVTOS). Viackrát ich bola navštíviť stará matka žijúca v Rakúsku, ktorá im doniesla veľa ošatenia a hračiek.

7.4. Matka detí je vo výkone trestu pracovne zaradená. Dosahuje priemerný čistý mesačný príjme 307,54 eur. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 15.05.2023 č.k. 6P/13/2023-72 bola u jej ďalšieho dieťaťa, maloletej H. H. nariadená ústavná starostlivosť s miestom výkonu tiež CDR Štúrovo a matke bolo určené výživné vo výške 30 % sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa.

7.5. Otec maloletej Z. je taktiež vo výkone trestu pracovne zaradený. Priemerný príjem predstavuje 157,- eur mesačne netto. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

8. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,

9. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

10. Podľa § 47 ods. 5 Zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

11. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej

starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

21. Súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť majúcu za to, že manžel matky, ktorému deti do NOS boli zverené, nezabezpečoval riadnu starostlivosť o maloleté deti. V jeho domácnosti bol ohrozený priaznivý vývoj detí, ich zdravie. Svojim správaním ohrozoval aj mravnú výchovu detí (maloletej Z. bránil v plnení riadnej školskej dochádzky), ktoré skutočnosti boli dôvodom pre vyňatie maloletých detí z rodinného prostredia a ich umiestnenie v CDR Štúrovo z dôvodu nariadenia výchovného opatrenia. Zároveň je manžel matky stále obvinený z trestnej činnosti, ktorej sa mal dopustiť na maloletých deťoch, ako i obžalovaný z ďalšej trestnej činnosti (krádež). S poukazom na to, že v súčasnosti súdu nie je známa osoba, ktorá by bola schopná maloleté deti prevziať do náhradnej osobnej, resp. pestúnskej starostlivosti, matka maloletých detí, ako i otec maloletej Z. v súčasnosti vykonávajú trest odňatia slobody, teda o svoje deti sa fakticky postarať osobne nemôžu, súd nariadil maloletým deťom ústavnú starostlivosť. S prihliadnutím na zachovanie súrodeneckých väzieb sa ústavná starostlivosť bude vykonávať v CDR Štúrovo, v ktorom zariadení je na základe rozhodnutia súdu umiestnená aj ich sestra. S poukazom na súčasný príjem rodičov, súd určil zo strany matky pre každé dieťa, ako aj zo strany otca pre maloletú Z. výživné v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Jedná sa o tzv. „minimálne výživné“, ktoré je povinný uhrádzať každý rodič bez ohľadu na svoje možnosti, schopnosti a majetkové pomery.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).